

Ondersteuning voor begaafde leerlingen

Inclusief onderwijs is goed onderwijs voor alle leerlingen, ook voor begaafde leerlingen. Daarbij zijn onze uitgangspunten: ondersteuningsbehoeften zijn leidend; autonomie voor alle betrokkenen; rijk onderwijs als basis voor alle leerlingen; brede invulling van de basisondersteuning en helderheid over de invulling van ondersteuning op drie niveaus.

Deze uitgangspunten zijn leidend bij de vormgeving van het onderwijs en de ondersteuning voor begaafde leerlingen.

Niveau 1

Iedere school in ons samenwerkingsverband biedt rijk onderwijs en goede ondersteuning voor begaafde leerlingen. De leervoorgrond, cognitief vermogen, niet-cognitieve persoonlijkheidskenmerken en leermotivatie zijn leidend in de continue afstemming van het onderwijsaanbod.

Binnen dit aanbod realiseert de school, per leerjaar vanaf groep drie, verbredende of verdiepende ontwikkeltijd door het regulier programma te compacten tot 40%. Het verbredings- en verdiepende programma is gebaseerd op een bewust gekozen (vaardigheden)model. Hierbij is helder aan welke kennis en vaardigheden leerlingen werken naast het reguliere deel van het programma.

Iedere bouw heeft een bewuste aanpak om te differentiëren in dagrooster, lesdoel, dagtaak, weektaak en instructie. In de bovenbouw is aandacht voor dossieroverdracht van vaardigheden naar het voortgezet onderwijs.

Niveau 2

In iedere dorpskern hebben samenwerkende scholen en besturen voor begaafde leerlingen met een ondersteuningsvraag die niet beantwoord kan worden op niveau 1 een aanvullend aanbod vorm gegeven.

Binnen dit aanbod wordt uitgebreider gesignaleerd en zijn: onderpresteren, perfectionisme, faalangst en partieel meer kunnen (b.v. taalachterstand maar erg goed in rekenen) bepalend in de ondersteuningsbehoefte. Daarnaast worden hiaten in kennis en vaardigheden bij iedere leerling gescreend. Er wordt verbredende of verdiepende ontwikkeltijd gerealiseerd door het regulier programma te compacten tot 25%. Er wordt een bewust ingericht aanvullend verdiepend- of verbredingsprogramma aangeboden. Er wordt gewerkt met pre-toetsen om het aanbod per leerling af te stemmen. Leerlingen krijgen mogelijkheden tot instructiekeuze en eigen inbreng.

Er zijn verdergaande mogelijkheden voor differentiatie. Er is een helder gedefinieerd aanbod op vaardigheden m.b.t. leren en executieve functies. Er wordt specifiek gewerkt aan VO-vaardigheden zoals plannen, memoriseren, samenvatten en organiseren. Daarnaast is er gepland aanbod om aspecten rondom levenshouding, zoals een positieve houding en doorzettingsvermogen.

Wanneer gebruik wordt gemaakt van het aanbod in de dorpskern hebben samenwerkende scholen en besturen hier criteria en een toeleidingprocedure voor opgesteld.

Niveau 3

Het samenwerkingsverband biedt voor leerlingen met ondersteuningsvragen die niveau 1 en 2 overstijgen, en waarbij begaafdheid (vermoedelijk) een rol speelt, een arrangement in een regionale voorziening. Deze (complexe) ondersteuningsvragen kennen een combinatie van vragen vanuit het begaafdheidskader en anderzijds vanuit leer- en gedragsproblemen en kindfactoren (dubbel bijzonder). Ondersteuning op dit niveau bestaat uit gespecialiseerde expertise op de combinatie van begaafdheid en leer- en/of gedragsproblemen.

➤ Aanbod in de geïntegreerde voltijd HB-voorziening bij De Noordwijkse School:

Leerlingen worden hier passend ondersteund door:

- Meer volgehouden aandacht, dan een dag in de week, op hun ontwikkeling van leer- en leefvaardigheden.
  - Ondersteuning in het herstel van leer- en leefvaardigheden door aanbod van extra geprogrammeerde lesstof en/of begeleiding in oplossen/reduceren van:
    - een sterke demotivatie;
    - externe locus of control;
    - hulpeloosheid, faalangst, perfectionisme;
    - sterk teruggetrokken gedrag.
  - Compenseren op leer- en gedragsproblemen vanuit een kindfactor door aanbod van extra geprogrammeerde lesstof en/of begeleiding op gedragseigenschappen in lijn met:
    - ADHD /ASS / NLD;
    - prikkelgevoeligheid;
    - achterstand in sociaal-emotionele ontwikkeling.
1. Voor toeleiding dient de school van inschrijving een routevraag in bij het SWV om de onderwijsspecialist te betrekken. Naast de hulpvraag is een OPP, gericht op de talentontwikkeling, noodzakelijk. De leerling heeft een IQ > 130 bepaald door: 1801, ViaMaris, Nynke Schulpen, Lubec of Dotado. De school regelt een onderzoek bij een van deze aanbieders, om dit vast te stellen.
  2. Met het schriftelijk advies van de onderwijsspecialist voor aanmelding bij de geïntegreerde HB-voorziening, neemt de intern begeleider van de verwijzende school contact op met De Noordwijkse School.
  3. De Noordwijkse School besluit tot een periode van 5 oriëntatiedagen voor de leerling op de geïntegreerde HB-groep, teneinde te komen tot een weloverwogen beslissing voor zowel leerling, ouder en ontvangende school.
  4. De toelatingscommissie van De Noordwijkse School besluit over toelating en stelt het SWV hiervan schriftelijk op de hoogte.
  5. Het besluit wordt schriftelijk bekrachtigd door het SWV aan de verwijzende school en De Noordwijkse school.
  6. De leerling wordt door ouders aangemeld bij De Noordwijkse school en toegelaten tot de geïntegreerde HB-voorziening.

➤ **Aanbod in de voorziening 'over de grenzen' (Anne Frankschool – Leiden)**

Alle meest complexe ondersteuningsvragen (niet hiervoor genoemd) worden, met inzet van de onderwijsspecialist, voorgelegd aan het samenwerkingsverband.

Het gaat om 'hoogbegaafde en hoogsensitieve leerlingen die thuiszitten of waar thuiszitten dreigt' met ernstige en complexe ondersteuningsbehoeften. Zij hebben vrijwel altijd een dubbel-diagnose, ook wel 'dubbel bijzonder' genoemd.

Leerlingen met een bovengemiddelde intelligentie in combinatie met:

- Dyslexie;
- dyscalculie;
- aangeleerd hulpeloosheid / depressiviteit;
- extreme uitval van executieve functies;
- autistisch spectrum stoornis;
- ADHD;
- overige trauma's, leerstoornissen en ontwikkelingsstoornissen.

De complexiteit staat vast, maar het is nog onvoldoende duidelijk welke ondersteuningsvragen voorliggend zijn. In deze voorziening is het mogelijk goed te bepalen wat de leerlingen nodig heeft.

Er is voor de ondersteuning van de leerlingen in deze voorziening ook jeugdhulp aanwezig.

Leerlingen worden hier passend ondersteund door:

- Intensievere ondersteuning het herstel van leer- en leefvaardigheden.
- Intensievere compensatie op leer- en gedragsproblemen vanuit een kindfactor.

1. Voor toeleiding dient de school van inschrijving een routevraag in bij het SWV om de onderwijsspecialist te betrekken.
2. Het SWV, de coördinator van 'Over de grenzen' en een extern HB-deskundige maken een inschatting van plaatsing in het groepsarrangement 'Over de Grenzen' volgens de criteria:
  - Het betreft een hoogbegaafde leerling die aantoonbaar thuiszit of dreigt thuis te komen te zitten en waarbij jeugdzorg is betrokken.
  - De leerling heeft een complexe ondersteuningsvraag, hetzij vanuit onderwijs hetzij vanuit zorg, die –ook na intensieve extra ondersteuning- niet meer in het reguliere onderwijs vorm te geven is. Deze vraag kan liggen in leer- of ontwikkelingsstoornis (dubbel-bijzonder begaafd), sociaal-emotionele uitdagingen, hypersensitiviteit en/of trauma.

Exclusiecriteria:

- Externaliserende gedragsproblematiek die een durende bedreiging oplevert voor de omgeving. Het is moeilijk het welbevinden van andere leerlingen met specifieke gevoeligheden te blijven bewaken.
3. In overleg met coördinator 'Over de Grenzen' vindt een bezoek op de locatie plaats met ouders en leerling.
  4. Er vindt een (breed) OndersteuningsTeam (OT) plaats, aangevuld met coördinator, extern HB-deskundige en jeugdhulp met als doel besluitvorming over toelating.
  5. Vastleggen van de afspraken. Opstellen symbiosecontract.
  6. Start van het arrangement op Over de Grenzen.